

"...

II- İTİRAZIN GEREKÇESİ

Başvuru kararının gerekçe bölümü şöyledir:

'Dava konusu 3.8.2006 tarihli ve 14971 sayılı Genel Yazıda, 4046 sayılı Yasanın 22. maddesine göre kamu kurum ve kuruluşlarına naklen atanan personelin aylık ve diğer mali haklarına ilişkin olarak açıklama yapılmasının gerekli görüldüğü belirtildikten sonra, anılan Yasanın 22. maddesinin altıncı fıkrasında öngörülen şahsa bağlı hakları, 15.8.2003 tarihinden itibaren üç yıl saklı tutulan personelin şahsa bağlı haklarının 14.8.2006 tarihinde sona erdirileceği belirtilmiştir.

4046 sayılı Yasanın Geçici 22. maddesinin birinci fıkrasının ikinci tümcesinde, '1.8.2003 tarihli ve 4971 sayılı Kanunun geçici 2 nci maddesi uyarınca şahsa bağlı hakları 15.8.2003 tarihinden başlayarak üç yıl süreyle saklı tutulan personelin şahsa bağlı hakları 14.8.2006 tarihinde sona erer.' hükmü yer almıştır.

Bir statü hukuku olan memur hukuku, memurluğun koşulları ile hak ve yükümlülüklerinin önceden düzenleyici işlemlerle belirlenmesini gerektirir. Yönetimin tek yanlı iradesi ile yaptığı düzenlemelerle getirilen kuralların, yönetimin yine tek yanlı iradesi ile değiştirilmesinde, hukuk devleti ilkelerine uyulmasının ve hukuk düşüncesine sıkı sıkıya bağlılığın varlığı esastır.

Hukuk devletinin gereklerinden biri, hukuksal güvenlik ilkesine uyulması, bir başka anlatımla hukuk kurallarının belirlilik ve öngörülebilirlik niteliklerini taşımasıdır. Hukuksal güvenlik, kişilerin gelecekle ilgili plan, düşünce ve kararlarında var olan hukuk kurallarına güvenerek hareket etmelerinin hukuken korunması gereğini ifade eder. Bu durum hukuk devleti anlayışının bir gereği olduğu kadar, Anayasa'nın 5. maddesiyle, Devlete yüklenen, 'vatandaşların refah, huzur ve mutluluk içinde yaşamalarını sağlama, maddi ve manevi varlıklarını geliştirmek için gerekli ortamı hazırlama' ödevinin de bir sonucudur.

Hukuk güvenliği, diğer bir deyişle güvenin korunması ilkesi, var olan hukuksal

durumun süreceğine olan güvenin boşa çıkarılmaması anlamına gelir. Güvenin korunması, her yasal düzenlemede göz önünde bulundurulması gereken bir husustur.

Yasalar, yürürlükte bulundukları sıradaki olayların hukuki sonuçlarını belirler. Sonra çıkarılan yasaların, önceki yasalarla belirlenen hukuki sonuçları hükümsüz saymaları, hukuki güven ilkesine olduğu kadar, mantığa da aykırılık oluşturur. Zira, kimseden, gelecekte yürürlüğe girecek, bu günden bilinmeyen kurallara uygun davranış beklenilemez. Geriye yürümezlik hukukun genel ilkesidir. Bu kabul, bireyin hukuka duyduğu güveni sarsmama biçimindeki yönetsel ahlak anlayışının da bir sonucudur.

4046 sayılı Yasanın 22. maddesinde şahsa bağlı hak uygulamasına yer verilmiş olup, 22. maddenin şahsa bağlı hak uygulamasını getiren kuralının 15.8.2003 tarihine kadar yürürlükte kalan ilk şeklinde bu uygulamayı zaman bakımından sınırlandıran bir düzenleme yer almamıştır.

15.8.2003 tarihli ve 25200 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren 4971 sayılı Yasanın 6. maddesiyle, 4046 sayılı Yasanın 22. maddesi yeniden düzenlenerek şahsa bağlı hak uygulamasına sınır getirilmiş, 4971 sayılı Yasanın Geçici 2. maddesinin birinci tükmesinde ise, 4971 sayılı Yasanın yayımı tarihinden önce 4046 sayılı Yasanın 22. maddesi gereğince şahsa bağlı hakları saklı tutulan ve halen bu haktan yararlanan personelin şahsa bağlı haklarının 4971 sayılı Kanunun yayımı tarihinden başlayarak üç yıl sonra sona ereceğı kurala bağlanmıştır.

Öte yandan 4046 sayılı Yasanın 22. maddesi 5398 sayılı Yasanın 8. maddesiyle yeniden düzenlenmiş, aynı Kanunun 29. maddesiyle 4046 sayılı Yasaya eklenen Geçici 22. maddenin birinci fıkrasının 2. tükmesinde de, 4971 sayılı Yasanın Geçici 2. maddesi uyarınca şahsa bağlı hakları 15.8.2003 tarihinden başlayarak üç yıl süreyle saklı tutulan personelin şahsa bağlı haklarının 14.8.2006 tarihinde sona ereceğı kurala bağlanmıştır.

Şahsa bağlı hak uygulamasına üç yıllık sınır getirilmesinden önce ataması yapılanlarla, T.C. Ziraat Bankası ve T. Halk Bankasında görev yapmaktayken ihtiyaç fazlası personel sayılanların söz konusu sınırlamanın getirileceğini beklemedikleri, ihtiyaç fazlası personel sayılma ve atama işlemlerine karşı dava açıp açmama konusunda, mevcut düzenlemeleri göz önüne alarak karar verdikleri, geleceğı ilişkin planlarını şahsa bağlı hak uygulamasının süreceğini düşünerek yaptıklarında kuşku bulunmamaktadır.

Davacıların da, 15.8.2003 tarihinden önce 4046 sayılı Yasa gereğince atanmış olmaları ve atama öncesinde yürürlükte olan kurallarda şahsa bağlı hak uygulamasının zaman bakımından sınırlandırılmamış olması nedeniyle, bu uygulamaya zaman içinde sınırlama getirileceğini beklemeyeceğı açıktır.

Atandıkları ya da ihtiyaç fazlası personel sayıldıkları tarihte yürürlükte olan Yasa kuralında tanınan hakkın atandıktan sonra sınırlandırılması, davacıların durumunda olanların Devlete, hukuka ve adalete olan inancını ve güvenini sarsacaktır.

Devlet düzeninin ayakta kalmasını ve yasaların uygulanmasını sağlayan en önemli öğeler, bunlara duyulan gereksinimle birlikte Devlete ve yasalara olan güvendir. Devletin, yönetilenlerin beklentilerini beklenmedik bir biçimde boşa çıkarmak suretiyle kendisine ve yasalara olan güven ve inancı sarsması, Devlet düzeninin de zamanla yıpranmasına yol açabilecektir.

Bu nedenle, dava konusu düzenlemenin dayanağı olan 4046 sayılı Yasanın Geçici 22. maddesinin birinci fıkrasının ikinci tükmesi Anayasanın 2. ve 5. maddelerine aykırıdır.

Açıklanan nedenlerle, 4046 sayılı Yasanın Geçici 22. maddesinin birinci fıkrasının ikinci tükmesinin iptali için Anayasa Mahkemesi'ne başvurulmasına, dosyada bulunan ilgili belgelerin onaylı birer örneğinin Anayasa Mahkemesi Başkanlığı'na gönderilmesine, 26.3.2008 tarihinde oybirliğiyle karar verildi."